

ผิดมากผิดน้อย

พระอาจารย์สงบ มนฺสฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๐

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “ชื่อของโจรผิดศีลหรือไม่ครับ”

ตอบ : คำถามแค่นี้ “ชื่อของโจรผิดหรือไม่” แล้วเขาถามต่อข้างล่าง หัวข้อ “ชื่อของโจรผิดศีลหรือไม่ครับ”

ชื่อของโจรนะผิดศีลแน่นอน ชื่อของโจร

เขาว่า “ชื่อของโจรผิดศีลหรือไม่”

ผิดศีล ที่นี้คำว่า “ผิดศีลๆ” เวลาศีลนะ เวลาศีลของเรา ศีล ศีล ๕ อทินนาทาน ไม่หยิบฉวยแม้แต่ของที่มิใช่เจ้าของ ของที่ตกอยู่ ถ้าเป็นโยมก็เรื่องหนึ่งนะ ถ้าเป็นพระเขาแบบว่า เจ้าของเขายังไม่เสียสละ เจ้าของเขายังมีเจ้าของอยู่ พระจับไม่ได้หรอก เว้นไว้แต่ของตกในวัด ถ้าของตกในวัด เจ้าอาวาสหรือพระต้องเก็บเลย เก็บไว้ทำไม เก็บไว้รอคืนเจ้าของเขา ถ้าเจ้าของเขาไม่มาถึงได้เป็นของสงฆ์ไป

แล้วทำสิ่งใดใช้จ่ายในวัด แล้วถ้าถึงเวลาถ้าเจ้าของเขานึกได้ เขามาทวง ก็บอกว่าเก็บรอโยมตั้งนาน แล้วคิดว่าโยมลืม ก็เลยเอาไปใช้จ่ายในวัด เป็นอย่างนั้นก็ชื่อว่าถ้าอย่างนั้นโยมก็อนุโมทนาเสีย คือคืนเขาไม่ได้อยู่แล้วไง นี่ธรรมวินัยมันจะมีเป็นขั้นเป็นตอนมาอย่างนี้ ถ้าตกในวัดต้องเก็บเลย ถ้าไม่เก็บ เวลาเจ้าของเขามาละ เก็บแล้วเจ้าของมาก็คืนเขาไป นี่เวลาของมันตกไป

แต่ถ้าชื่อของโจรผิดศีลหรือไม่

ผิด ผิดแน่นอน แต่ผิดมากผิดน้อยนะ คำว่า “รับซื้อของโจรผิดหรือไม่” เพราะในสมัยปัจจุบันนี้เวลาโจรที่เขาไปลักของ ลักของตามใบสั่งๆ ใ้ฉันนั้นผิดชัดๆ แล้วผิดมากด้วย เวลาเขาอยากได้สิ่งใด เขาไปเที่ยวในสถานที่ใด แล้วเขาอยากได้สิ่งใดเขาถ่ายรูปไว้เลย แล้วเขาก็ให้โจรไปลัก ลักตามใบสั่ง แล้วรับซื้อไป ใ้ฉันนั้นร่วมนะ มีความผิดร่วมเลยละ ความผิดร่วมลักขโมยเลย แล้วลักขโมยมาแล้วรับซื้อของโจร

ถ้ารับซื้อของโจร เราบอกว่า สิ่งที่จะไม่ผิด โรงรับจำนำไง โรงรับจำนำเขาไม่ได้รับซื้อทั่วไป โรงรับจำนำเขาไว้ช่วยเหลือคนทุกข์คนยาก แล้วไว้ช่วยเหลือคนทุกข์คนยาก เขาเปิดใจเปิดเป็นที่สาธารณะให้คนมาจำนำหรือว่ามาเพื่อวางเพื่อเอาสิ่งนั้นไปใช้ประโยชน์

ฉะนั้น เวลาโจรลักของเสร็จแล้วเขาไปโรงจำนำ เวลาตำรวจเขาจับได้ เขาก็ไปเอาคืน แต่โรงจำนำนั้นไม่ผิด เพราะอะไร เพราะไม่ได้ตั้งใจไปรับซื้อไปอะไรทั้งสิ้น แต่มันเป็นสถานะสถานะของผู้ที่ช่วยเหลือคนจน แล้วคนจนเขาจะมาจำนำอย่างนี้ ถ้าเป็นอย่างนั้นนะความผิดมันจะน้อยลง เพราะเขาไม่ได้ซื้อ แต่เป็นหน้าที่ของเขา ถ้าโรงรับจำนำเป็นของเทศบาล เป็นของหน่วยงานของรัฐ ถ้าหน่วยงานของรัฐเขาเพื่อช่วยเหลือประชาชน ถ้าช่วยเหลือประชาชน ที่นี้การช่วยเหลือนะ ใ้โจรมันไปลักของมา มันก็มาจำนำเสีย มันจะไปขายที่อื่นมันกลัวโดนจับ มันจำนำ เห็นไหม

เขาบอกว่า คำว่า “ผิดศีลๆ” เราจะผิดอย่างไร ถ้าเป็นทางโลก พอผิดศีลมันเป็นเป็นวิทยาศาสตร์เลย ผิดแล้วก็ต้องจับทุกคนเลย

มันต้องมีกาลเทศะ กาลเทศะ ความผิดมาก ความผิดน้อย มีความตั้งใจและความไม่ตั้งใจ การกระทำทำอย่างนั้นไง ฉะนั้น เวลาคนคิดมันคิดได้หลากหลายไป ศีลนี่คือศีล แต่มันวุฒิภาวะของผู้รักษาศีล ถ้าผู้รักษาศีล รักษาศีลที่ว่าด้วยเจตนาที่สะอาดบริสุทธิ์ เขาไม่ยุ่งเรื่องอย่างนี้

ในทางโลกมีความจำเป็น ในเมื่อของมันถูก ของมันถูกใช้ใหม่ เวลาไปซื้อใหม่ของมันแพง ของที่ถูกกว่า ก็อยากได้ของอย่างนี้ ก็เพราะคิดอย่างนี้ไง เห็นใหม่ ดูลี เซอร์ลูกใช้ ตอนนี้เป็นไปหมดเลยนะ อยากได้ผลตอบแทนที่สูงๆ ไร อยากได้ผลตอบแทนโดยที่ความไว้เนื้อเชื่อใจ

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่ถูกใจ ราคาที่ถูก ของถูก อยากได้ของถูก ของแพงซื้อไม่ได้ ถ้าของแพงซื้อไม่ได้ ถ้าเราไม่มีความสามารถจะซื้ออย่างนั้นได้ เราก็ใช้พอสมฐานะของเรา เราก็ไม่ต้องไปเดือดร้อนอย่างนั้น

ถ้ามันรู้อยู่แก่ใจนะ ผิด ถ้ามันรู้อยู่แก่ใจ แต่ความจริงความรู้อยู่แก่ใจมันเป็นเรื่องสาธารณะ เรื่องของสาธารณูปโภค อะไรทำนองนี้ ที่นี้ไอ้ของอย่างนี้มันผิดใหม่

เราจะบอกว่ามันเศร้าหมองนะ ถ้ามันผิดมันก็ผิดทั้งนั้นนะ เพราะของมันเริ่มต้นมาด้วยความไม่สุจริต ขึ้นต้นด้วยความไม่สุจริต มันก็ไม่สุจริตตลอดไป แต่ความไม่สุจริตของคนมันไม่สุจริตอันนั้น ผู้รับ ผู้รับมีความสุขมากน้อยแค่ไหน ถ้ามีความสุขมากน้อยนะ สิ่งนั้นนะ ความเป็นโทษมันมีมากมีน้อย ที่นี้บอกว่าผิด ผิดมากผิดน้อยมันมีความผิดอยู่แล้ว

“รับซื้อของโจรผิดหรือไม่”

ผิด ถ้ารับซื้อนะ รับซื้อของโจรผิดทั้งนั้นนะ แต่ถ้ามันเป็นอย่างที่ว่า มันเป็นเรื่องหนึ่ง เพราะกรณีอย่างนี้เวลาเราเป็นบุคคลสาธารณะหรือเราอยู่ในสังคมมันจะมีปัญหาชีวิตอย่างนี้ เพราะเราเคยได้ยินมานะ เขาถามปัญหาหลวงปู่บุดดา เขาถามตรงๆ เลยนะ บอกว่าเขาปล้นมา เขาแย่งชิงมา แต่มาเลี้ยงพ่อแม่เขา เขาได้บุญ

โธ่! มีคนคิดอย่างนี้เลยนะ เขาไปมองที่ปลายเหตุไป มองที่ปลายเหตุว่าเราเอามาเพื่อประโยชน์ไร เขาบอกว่าเขาเลี้ยงพ่อแม่เขาละ เขาก็ชิงมา แต่เขาได้บุญเพราะเอามาเลี้ยงพ่อแม่

เออ! มีคนถามอย่างนี้จริงๆ เลยนะ แล้วคำถามนี้เขาถามด้วยเขาอยากลองภูมิ
อยากจะทำฟังก์ชัน หรือเขาจะพูดด้วยความคิดจริงของเขาก็ไม่รู้นะ แต่เขาถาม เราได้ยินกับหูเลย
ละ เออ! ว่าปล้นมานี้แหละ แต่ได้บุญ ได้บุญเพราะอะไร เพราะเขาเลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่เขา

ไฉนนี่โดยธรรมชาติใช่ไหม กตัญญูกตเวที ลูกที่ดีก็เลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ ดูแลพ่อแม่ นี่เป็น
เครื่องหมายของคนดี แต่เครื่องหมายของคนดี การจะได้มา เราก็มีหน้าที่การงานของเรา เราทำ
มาด้วยความสุจริตของเราเอามาเลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ เออ! นี่เป็นบุญ

ไฉนนี่จะเลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ ไปปล้นเขามาเลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่แล้วได้บุญ คนคิดอย่างนี้มันก็มี
ไง ถ้าเขาคิดอย่างนี้ พ่อเขาปล้นมาแล้วมาเลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ได้บุญ ไฉนที่ว่ารับซื้อของโจรเขาถูก
แน่นอน เพราะว่าเขาจะซื้อไปเลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่เขาไป เขาซื้อไปใช้จ่ายในบ้านเขาไป

เวลาศีลมันเป็นศีล ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ แน่นนอน แต่วุฒิภาวะของคน กิเลส
ในใจของคนหยาบหรือละเอียด หยาบหนาหรือเบาบาง จิตใจของคน จิตใจของคนมันมุ่มมองไป
จิตใจของคนแล้วมุ่มมอง มุ่มมองอย่างไร ฉะนั้น ถ้าเป็นทางโลกนะ ถ้าเป็นทางโลกมุ่มมอง
อย่างไร แล้วถ้าเป็นทางธรรมๆ ละ

ถ้าทางธรรมนะ มันอยู่ที่การวินิจฉัย ถ้าวินิจฉัย ที่นี้วินิจฉัย นี่เวลาวินิจฉัยขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กรณีนี้เรารื้อค้นมาในพระไตรปิฎก เวลาพระทำผิดสิ่งใดหรือ
ฆราวาสทำผิดสิ่งใดจะไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะบอกว่า ไม่ใช่เฉพาะแต่ชาตินี้ เขาเคยมาตั้งแต่ชาติ
นั้นๆ เพราะเขาทำมาอย่างนั้น ทำมาอย่างนั้นตลอด แล้วในชาติปัจจุบันก็ทำซ้ำลงไปอีกไป เขา
ทำซ้ำลงไปอีก เขาทำมากี่ภพกี่ชาติละ ถ้าเขาทำมากี่ภพกี่ชาติ นี่คือความเคยชินของเขา นี่คือ
มุ่มมองของเขา นี่คือทัศนคติของเขาเป็นอย่างนี้มาตลอด แล้วเขาก็มาทำอย่างนี้ เพราะเขามี
มุ่มมองว่ามันถูกไป เขามีมุ่มมองว่าเขาทำของเขาไป

แต่ถ้าเราเอาของเรา มุมมองของเรามันผิด ที่นั่นมันผิด ที่นี้ไฉนมันก็เป็นจิตนิสัย เป็นมุมมองของสัตว์โลก แต่ธรรมวินัยก็เป็นธรรมวินัยอันเดียวกันนั่นแหละ ที่นี้มุมมองไป

ฉะนั้น กรณีอย่างนี้ถ้าเป็นคำถาม “รับซื้อของใจผิดหรือไม่”

ผิด ที่นี้คำว่า “ผิด” แล้ว ที่นี้ว่าผิด รับซื้ออย่างไร เวลาเราทำ ทำอย่างไร ทำเพื่อประโยชน์อะไร

ฉะนั้น เวลาใจ คูสิ เราย้อนกลับไปเวลาที่ว่าแม่ลูกอ่อนอย่างนี้ เวลาเขาตักงาน เขามีบุตรอย่างนี้ แล้วไม่มีนม เขาไปหีบหอยเอาในซูเปอร์มาร์เก็ตอย่างนี้ กรณีอย่างนี้ผิดหรือไม่

ถ้าผิดมันก็คือผิดนั่นนะ แต่ความจำเป็นนะ ความจำเป็น ลูกนะ ความจำเป็น ลูกมันต้องกิน ไฉนเราที่พอทนได้ เราเป็นผู้ใหญ่ แต่เด็กทารกมันทนอยู่ไม่ได้หรอก แล้วถ้าเขาหีบหอยอย่างนั้นนะ รับซื้อของใจนี้ไม่ได้รับซื้อ นี่หีบหอยเลย มันผิดหรือไม่

โดยความจำเป็น ถ้าผู้รู้ซื้อเท็จจริง จะว่าผิดก็ผิดเล็กน้อย ถ้าคนที่เป็นธรรมนะ แต่ตามกฎหมายผิดแน่นอน ในทางกฎหมายผิดแน่นอน เจ้าหน้าที่ต้องจับ

พอเจ้าหน้าที่จับแล้ว ภาษาเรานะ ถ้าใครที่มีตังค์ ใครมีเงินมีทอง ถ้าเจอสภาพอย่างนี้ เขาก็อยากจะช่วยเหลือ แต่จะช่วยเหลืออย่างไร สิ่งนั้นผลมันสำเร็จแล้ว การขโมยนั้นมันสำเร็จแล้ว มันมีโทษหรือไม่มีโทษละ ถ้ามีโทษตามกฎหมาย แล้วกฎหมายบังคับใช้ เราจะแก้ไขอย่างไร

ที่นี้แก้ไขอย่างไร มันก็ต้องแบบว่าต้องให้พิจารณาโทษไปตามนั้น แล้วไปให้ภัยกันตอนหลัง ถ้าทำอย่างนี้นะ มันก็ถูกต้องตามกฎหมายไปด้วย แล้วก็ไม่ต้องหลบกระเทือนไปด้วย

เราจะบอกว่า ถ้าเราคุยกันเพียวๆ ไฉน เฉพาะเรื่องวินัย เรื่องกฎหมายเพียวๆ นะ ก็เป็นเรื่องหนึ่ง แต่ที่นี้สังคมมนุษย์ เรื่องสัตว์โลกมันมีเวรมีกรรม มันมีเวรมีกรรม เพราะมีเวรมีกรรมอย่างนั้นนะมันถึงต้องทำให้แม่กับลูกต้องมีความเจ็บช้ำอย่างนั้น ต้องมีความขาดแคลนอย่างนั้น แล้วมันสะเทือนใจอย่างนั้น

แล้วสะเทือนใจ นี่ดีนะ พ่อแม่ไปหยิบฉวยมาเพื่อเลี้ยงลูก บางทีผู้ที่ไม่พร้อม ฆ่าลูกเลย
 อย่างนี้ ไฉนมันยิ่งเลวร้ายลงไปอีกนะ ในเมื่อถ้ามันจนตรอกแล้วมันจะไปหยิบฉวยนมมาช่วย
 เลี้ยงลูก กับถ้ามันมีความจำเป็นรักษาหน้า ก็บีบคอเลย จับใส่ถุงดำปิด เสียชีวิตไปเลย นี่เวลา
 คิด เวลาคิดถึงทางออก นี่พูดถึงเวรกรรมนะ ถ้าพูดถึงเรื่องเวรเรื่องกรรม เรื่องความดำรงชีพชีวิต
 ของเรา

ฉะนั้น ย้อนกลับมาที่เราเนี่ย ย้อนกลับมาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้า
 ย้อนกลับมาที่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตั้งสติ มีศีล มีสมาธิ มีปัญญา แล้ว
 มันจะแก้ไขเรื่องปัญหาชีวิตนี้ไปทั้งนั้นเลย

ไฉ่ปัญหาชีวิตกรณีที่ว่ารับซื้อของโจรผิดหรือไม่ผิด

ถ้าจิตใจเรามั่นคง ไม่เอา ถ้าไม่เอานะ ในทางโลกเขาจะเอาของถูกๆ แล้วมาต่อขาย
 ทั้งนั้นนะ ไปดูในเว็บไซต์มีทั้งนั้นนะ ของถูกๆ ทั้งนั้นนะ แล้วของผิดกฎหมายทั้งนั้นเลย เพราะ
 เวลาทางสังคมมันพัฒนาไปไกล กฎหมายมันพัฒนาไปไม่ทัน แล้วอีกเรื่องหนึ่ง เรื่องจิตใจของ
 สังคม จิตใจของสัตว์โลกมันพัฒนาไปไม่ได้

เรามองนะ เรามองถึงความเป็นอยู่ของทางตะวันตก ทางตะวันตกเขามีป่าชุมชน ป่า
 ของส่วนบุคคล แล้วเขาเลี้ยงสัตว์ สัตว์มันเดินเฟนฟ่านอยู่ในเมืองได้เลย นั่นเพราะอะไรละ
 เพราะจิตใจของเขา เขาเห็นสัตว์กับมนุษย์มีคุณค่าเหมือนๆ กัน

แล้วสังคมไทยเราเนาะ สังคมไทยเราเมื่อก่อนมีอาชีพเก็บของป่า มีอาชีพล่าสัตว์ป่า สัตว์
 นี้เกิดมาเพื่อเป็นอาหาร ทั้งๆ ที่จิตใจคนที่สูงส่ง ปาณาติปาตา ไม่ให้ฆ่าสัตว์ ไม่ให้ทำลายใดๆ
 ทั้งสิ้น แต่ก็ทำลายกันมาตลอด แล้วทำลายตลอด คนที่แบบว่ามีเบื้องหน้าเบื้องหลัง เบื้องหน้า
 เป็นผู้ดี เบื้องหลังรับซื้อ เป็นผู้ออกให้ล่าสัตว์

จนถึงปัจจุบันนี้ในหลวงท่านล่วงไปแล้ว ในหลวงกับพระราชินีเป็นคนที่เริ่มต้นจากข้าง
 กุญบุรี ข้างกุญบุรี พอมันฆ่าแม่ เอาลูก ท่านบอกจะให้เจ้าหน้าที่จัดการ แล้วเริ่มจัดการมา ๔ ปี

๕ ปี เดียวนี้ดูสิ ช้างมันมากินพืชไร่ทั้งนั้นเลย เดียวนี้ช้างมันมีกฎหมายคุ้มครองนะ เดือดร้อนกันไปทั้งประเทศเลย แล้วมันไม่กินแล้ว พืชในป่ามันไม่กินแล้ว มันจะกินสับปะรด มันจะกินมันนะ เดียวนี้ทั้งมันทั้งสับปะรด ขอบป่าทั่วเมืองไทยเดือดร้อนหมดเพราะช้างมันติดใจในรสชาติ อันนี้เพราะอะไร เพราะกฎหมายบังคับใช้ เห็นไหม

นี่เราบอกว่า ถ้าสังคมมันพัฒนาขึ้น เราเห็นสิ่งมีชีวิตมันก็มีค่าเท่าเรานั้นนะ ถ้ามีค่าเท่าเรา เพราะกฎหมายบังคับใช้ ตอนนี้กฎหมายบังคับใช้ซะ แล้วบังคับใช้แบบว่าเสมอภาค

แต่ก่อนกฎหมายบังคับใช้ แต่ผู้มีอิทธิพล ผู้ที่มีหน้าอย่างหลังอย่างมันมีความซับซ้อนนะ แอบล่ากัน แอบทำลายกัน สัตว์มันก็กลัวนะ ออกมามันตาย มันอดอยากอย่างไรมันก็ทนเอา สุดท้ายแล้วพอออกมาแล้วเขาคุ่มครอง พอคุ่มครอง ต่อไปมันก็จะพัฒนาไปทางแบบ ตะวันตก เรามองอย่างนั้นเลยนะ

เดี๋ยวนี้สัตว์ป่า เราดูกรมอุทยาน มันมีเพิ่มขึ้น เสือก็เพิ่มขึ้น สัตว์ในป่าเพิ่มขึ้น ทั่วๆ ที่เมื่อก่อนสัตว์น้อยลง ตอนนี้เรายิ่งพัฒนาขึ้น จะดีขึ้น อันนี้เอามาเปรียบเทียบกับวัฒนธรรม ถึงหัวใจของสังคม ถ้าหัวใจมันพัฒนาขึ้นๆ นะ ไข่เรื่องการหลอกลวง ไข่ความฉ้อฉล ไข่อย่างนี้มันจะเบาบางลง

แต่นี้จิตใจมันอ่อนแอ เห็นแก่ได้ พอเห็นแก่ได้จนเคยตัว แต่ถ้ามันไม่เห็นแก่ได้จนเคยตัวนะ มันพัฒนาขึ้นมาล่ะ จิตใจเข้มแข็งขึ้น ทุกอย่างต้องถูกต้อง ทุกอย่างต้องดีงาม มันไม่ผิดศีลใจ ถ้าทุกอย่างไม่ผิดศีล เราก็ต้องซื้อขายกันตามราคาที่ท้องตลาดอย่างนี้ เราจะไม่ไปรับซื้อของโจร โจรเอาของถูกๆ มาขาย สังคมตราหน้าเลย โจรที่มันจะเอาสินค้ามาขาย ถ้าเอามาขายนี้แสดงว่าปล้นมา เอาตำรวจจับ

นี่ถ้าสังคมมันพัฒนาขึ้น ศีลธรรมมันดีอยู่แล้ว ทุกอย่างมันดีอยู่แล้ว แต่สังคมมันไม่พัฒนา สังคมเอาแต่ที่ว่าอย่างที่ว่ามันได้ด้วยฤทธิ์ด้วยเดช ไม่ใช่ ฤทธิ์เดชใครมีนะ อย่างองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสมบุรุษแบบมาก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เคยแสดง

สิ่งใดๆ เลย ถ้าแสดงจำเป็น แสดงจำเป็นกับพวกเดียวยุทธนิครนถ์ ใ้พวกที่เข้ามาจากข้าง
ทำลายศาสนา ท่านถึงได้เอาฤทธิ์ของท่านปราบ แต่ท่านไม่เคยเอาฤทธิ์เอาเดชนี้มาเพื่อ
ประโยชน์กับท่านเลย

ที่นี้สังคมไทยๆ พระองค์ไหนก็มีฤทธิ์ พระองค์ไหนก็มีเดช สังคมไหนมีแต่อุปถัมภ์ เป็น
จักรพรรดิ เทียบเอาเงินแจก เพราะเราศึกษาธรรมะศึกษาแบบนิทานไป ศึกษาแบบชาดกไป ไม่
ศึกษาแบบอริยสัจใจ ไม่ศึกษาแบบการแก้ไขกิเลสไป ไม่ศึกษาแบบการพัฒนาหัวใจไป

ถ้าหัวใจมันพัฒนาขึ้นมา ทุกคนมันดีขึ้นมา เราคุยกันเรื่องอริยสัจนะ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ
มรรค เป็นแก่นของศาสนา อภิญญา ใ้สิ่งที่ได้มานั้นได้มาจากอำนาจวาสนา ได้มาจากผู้ที่มี
บุญกุศล ผู้ที่ทำคุณงามความดีไป อย่างพระโมคคัลลานะอย่างนี้เป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายที่มีฤทธิ์
ที่สุด พระอนุรุทธะท่านก็เลิศในทางรู้วาระจิต นี่ท่านเป็นพระอรหันต์ทั้งนั้นนะ แล้วถ้าพระ
อรหันต์จะเอาเรื่องอย่างนี้มาทำสัพเพเหระ

มันเป็นอย่างนี้ ความเชื่อ ความเชื่อทุกคนให้มืองอเท้าแล้วก็จะรอของฟรี แล้วก็จะ
รอของทีล่อยมา พอไม่ได้มาก็ฉ้อฉล เรามองสังคมที่มีปัญหาเพราะความเชื่อแล้วเอาความ
สะดวกสบาย

แต่ถ้าเป็นชาวพุทธจริง ชาวพุทธจริงนะ ดูสิ เวลาอาจารย์สิงห์ทองอย่างนี้ หลวงตา
อย่างนี้ หลวงปู่มั่น เเดินจงกรมจนฝ่าเท้าแตก เวลาหลวงปู่เจี๊ยะ ครูบาอาจารย์ของเรา ถ้าความ
เชื่อ ความเชื่อในศาสนา เชื่อด้วยความเพียร มนุษย์จะล่วงพ้นทุกข์ด้วยความเพียร

พระอรหันต์ในสมัยปัจจุบันนี้ของครูบาอาจารย์เรา ท่านได้มาด้วยความวิริยะ
ด้วยความอุตสาหะ ด้วยการนั่งสมาธิ ด้วยการเดินจงกรม ด้วยมรรคด้วยผล ด้วยใจ
ของท่าน ท่านไม่ได้อ่อนวอนอะไรเลย ท่านไม่ต้องให้ใคร มีแต่ไปหาหลวงปู่มั่นให้
หลวงปู่มั่นเป็นคนชี้หน้า ไปหาครูบาอาจารย์ให้คนบอกทาง พอบอกทางแล้วท่านก็
ขวนขวายของท่าน ท่านทำของท่าน นี่ท่านทำความจริงขึ้นมา นั่นก็เป็นพระอรหันต์ใน
สมัยปัจจุบันนี้

แล้วเวลาเป็นพระอรหันต์สมัยปัจจุบันนี้ คุณ วิชิตท่านเป็นแบบอย่าง ใ้เรื่องนิทาน เรื่องชาดก ถ้าใครไปสัพเพเหระนะ ท่านคอยแก้ไข จะบอกว่าท่านด่าก็ได้ ท่านไม่ให้ทำอย่างนี้ หรอก แล้วท่านทำไม่ได้หรือ ได้ แล้วท่านทำไม่เป็นหรือ เป็น แล้วทำไมท่านไม่ทำละ เพราะท่าน เห็นว่ามันมีโทษไป

สิ่งใดก็แล้วแต่นะ มันมีคุณและมีโทษ สิ่งที่มีโทษมันก็มีคุณในตัวมันเองถ้าคนรู้จักใช้ ถ้าสิ่งที่มีคุณๆ เห็นว่ามีแต่คุณแล้วเราใช้ พอใช้ขึ้นมา ใ้พวกวุฒิกวาระมันอ่อนด้อยมันก็จำแต่ กิริยาอย่างนั้นนะไปหลอกชาวบ้านเขา มันไม่เป็นจริงเป็นจริงขึ้นมาหรอก

ถ้าไม่เป็นจริงขึ้นมา สังคมที่มันอ่อนแอ มันอ่อนแอไปอย่างนี้ อ่อนแอไปจากเขาแล้วว่า เขาบอก เขาเล่าว่า เขาบอกทั้งนั้นนะ แล้วเวลาพากันไป ไปโดนหลอกทั้งนั้นนะ ไม่ได้ของจริง ทั้งนั้นเลย

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านทำจริงๆ ของท่าน เติบจงกรม นั่งสมาธิภาวนาจนได้ รับคำชื่นชม ได้รับการชมเชย แล้วท่านก็เป็นของจริง แล้วของจริง หลวงตาท่านพูดถึงท่าน อาจารย์สิงห์ทอง บอกว่า **“ท่านสิงห์ทองนิสัยเหมือนเรา ไม่ชอบการก่อสร้าง ชอบแต่การ เร่งความเพียร ชอบแต่เรื่องของอริยสัจ”**

ท่านพูดเอง ครูบาอาจารย์เราท่านไม่ชอบหรอกใ้เรื่องโลกๆ เพราะเรื่องโลกอย่าง นั้นนะส่งออก แล้วส่งออกไปสังคมก็จะเหลวไหลอย่างที่เห็นในปัจจุบันนี้ จะได้ของฟรี อยากรจะ ได้ของทิพย์ อยากรจะได้ลาภโดยไม่ต้องทำ แล้วพอไม่ได้ขึ้นมามันก็เทียวหน้าไหว้หลังหลอกกัน แต่ถ้าเป็นจริงๆ นะ มันต้องเป็นจริงขึ้นมาอย่างนี้

นี่พูดถึงเขาถามเรื่องชื่อของใจเรผิดศีลหรือไม่เนาะ ทีนี้ชื่อของใจเรผิดศีลหรือไม่

เราจะพูดถึงสังคมไทยเลยละ สังคมมันก็พูดกันอย่างนั้นนะ แล้วถ้าเรามาพูดกันบอก ว่าชื่อของใจเรผิด เขาจะบอกว่าพวกนี้ไม่มีปัญญา ของถูกไม่ยกได้ เออ! ของดีๆ ไม่เอาหรือ

เพราะของดีๆ นี่ไง ต่างคนต่างของดีๆ ใจ เดี่ยวของในบ้านเราก็กายใจ เพราะมันเอามาขายให้เสร็จแล้วมันก็กลับมาลักอีกนั่นแหละ แล้วตอนนี้ยิ่งเดือดร้อนกันไปหมดเลย ก็ด้วยความคิดที่คับแคบ ความคิดที่จะเอาเปรียบ ความคิดที่จะเอาสะดวงสบาย แล้วสุดท้ายแล้วมันก็ไม่มีสิ่งใดดีขึ้นมาสักสิ้นเลย

เป็นความคิดที่สะอาดบริสุทธิ์ ไม่ต้องการอะไรเลย อยู่ในบ้านเรา สิ่งใดที่มันพอใช้สอยเราใช้สอยเพื่อดำรงชีวิต แล้วชีวิตจิตใจมันแจ่มแจ้ง จิตใจมันเบิกบาน จิตใจมันมีศีลมีธรรม แล้วจิตใจมีคุณงามความดี โอ้ย! มีแต่ความสุข

ไม่ต้องไปสุขเพราะชื่อของใจ สุขเพราะได้ของถูกๆ ใช้นั้นมันแค่ชื่อมาแล้วก็อันสะดุ้งนะ ไม่รู้ว่าจะมีหมายมาบ้านเมื่อไหร่ มีของใช้นะ ไม่รู้เดี๋ยวหมายศาลมาแล้ว มีไว้ทำไมอย่างนั้นนะ มีไว้แล้วสะดุ้งตลอด มีไว้แล้วระแวงตลอด มีไว้ทำไม

แต่ถ้าเรามีด้วยความประหัตมัจฉะ ถ้าประหัตมัจฉะนะ หัวใจมันชื่นบาน หัวใจนี้สุดยอด หัวใจของคนที่มีความสุข หัวใจชาวพุทธ ดุสิต เวลาคณาอาจารย์ของเราที่มีคุณธรรมจริงๆ คนจนผู้ยิ่งใหญ่มีบริวาร ๘ ช่วยชาติเป็นหมื่นๆ ล้าน ทองคำเป็นสิบกว่าตัน ท่านไม่ได้ติดข้องอะไรเลย หัวใจผู้ยิ่งใหญ่ หัวใจที่สะอาดบริสุทธิ์

แล้วอย่างพวกเรา ชาวพุทธเราๆ ถ้ามีศีล มีสมาธิ มีปัญญา มันจะมีอะไรมีค่าไปกว่าหัวใจของเรา มีค่ากว่าน้ำใจ เห็นไหม ดุสิต เดินผ่านหน้ากันยิ้มแย้มแจ่มใส เดินผ่านหน้ากัน ไม่ต้องสั่ง เขาก็เฝ้าบ้านให้เรา คนบ้านใกล้เคียงมีคนแปลกหน้าเข้ามา มาช่องแฉะบ้านนั้น เขารีบแจ้งตำรวจให้เลย มีความสุขใหม่ กับมีของเต็มบ้านเลย กล้องวงจรรอบบ้านเลย มียามเฝ้า ฝากบ้านไว้กับตำรวจด้วย มันยังหายเลย สังคมอย่างนั้นมันน่าอยู่ไหม แต่สังคมที่ผู้มีน้ำใจ สังคมผู้มีศีลมีธรรมนะ มันอบอุ่นนะ

หัวใจที่ยิ่งใหญ่นะ ศาสนาพุทธย้อนกลับมาที่ใจ แล้วศาสนาพุทธทุกคนถ้ามีศีลมีธรรมนะ สังคมนี้น่าชื่นเป็นสุขนะ กฎหมายนี่หมดเลย แล้วตอนนี้ร้องเรียนกันนัก ฝูงก็คอร์รัปชัน นี่ก็คอร์รัปชัน ต่างคนต่างมีศีลมีธรรมมันจะคอร์รัปชันใหม่ ต่างคนต่างร้องเรียนนะ สังคมไทย

เลวร้ายมาก สังคมไทยเลวร้ายมาก ต่างคนต่างร้องเรียน แต่ถ้ามีของถูกมา ชื้อใหม่ ชื้อ มีของถูกมา เอา รับซื้อของใจ

ถ้าเรารู้ว่ามันผิดมาตั้งแต่ต้น เราไม่ควรเอา เงินเรายังไม่ได้ เรายังไม่มี ภาษาเรานะ มันต้องฝึก เราเห็นใจมากนะ เราเห็นใจมากเพราะเราดูข่าวในสังคมทั้งนั้นนะ เด็กที่มีพ่อแม่ดูแล เด็กที่มีคนส่งเสริมก็ดี เวลาเด็ก เด็กที่ขาดแคลน เด็กที่ขาดแคลนนะ จะเรียนหนังสือยังไม่มี ปัญญาจะเรียน น่าสงสารมาก ฉะนั้น น่าสงสารมาก ถ้าใครมีปัญญาเขาก็ช่วยเหลือกัน

ตอนนี้ในสังคมเขาจะช่วยเหลือกัน จะช่วยเหลือกัน ช่วยเหลือจนเจ็กัน จิตใจคนที่ดีมีแต่กลัวโดนหลอก ทุกคนเวลาทำๆ ไปแล้วมันจะโดนหลอก แล้วไอ้พวกโดนหลอกๆ ไอ้พวกที่มาหลอกเขามันก็ผิดศีล เพราะมันก็ไม่สะอาดบริสุทธิ์มาตั้งแต่ต้น แต่มันก็ต้องมีอย่างนี้

ฉะนั้น ภาษาเรานะ ใครที่ทำไปแล้ว ถ้ามันมีปัญหาอะไร นั่นก็เพราะว่าเราขาดสติ เราทำไปโดยไม่รอบคอบ ไม่ต้องให้มันทุกขมันยากจนเกินไปนัก อันนี้เรากลับมาที่นี้

ฉะนั้น คำว่า “ผิดใหม่”

ผิด ที่นี้เราจะบอกว่าผิดมากผิดน้อยไป ถ้าบอกว่าผิดนะ ตอนนี้คนจะพูดบ่อยมากเลย เมืองไทยเป็นเมืองพุทธ บอกเลย ห้ามดื่มสุรา แต่โรงกลั่นเป็นของรัฐทั้งนั้นเลย ห้ามสูบบุหรี่ โรงงานยาสูบก็เป็นของรัฐ

เราอยู่ในสังคมโลกไง สังคมโลก ดุสิต ยาสูบมาจากอเมริกา บีบคั้นด้วยให้เปิดประเทศ เวลาธุรกิจของเขาเรื่องสุขภาพ ในประเทศเขา เขาฟ้องร้องนะถ้าทำให้เขาเจ็บไข้ได้ป่วย แต่เขาไปบีบประเทศอื่นๆ ให้เปิดรับสินค้าของเขา ถ้าเปิดรับสินค้าของเขา แล้วเขาก็บอกเลยนะ เวลาเมืองไทยมีโรงงานยาสูบ โรงกลั่นเป็นของรัฐ แต่เวลาสุราของเขาไม่ให้เข้า ตั้งกำแพงภาษี

กรณีนี้มีไว้เพราะมันเป็นเรื่องธุรกิจทางโลก แล้วเป็นรัฐบาลแล้วบริหารประเทศ แล้วพูดถึงเงินนี้ไหลออกหมด มันก็น่าคิดนะ

เวลาคนตีๆ คนมีศีล ๕ ขึ้นไปเป็นนายกสิ ต้องพูดจริงนะ อย่าปลิ้นปล้อนนะ นายกต้องพูดตรงไปตรงมา ประเทศชาติไปไม่รอดนะ เขาเรียกว่ามันต้องทันโลกไง เวลาเรื่องโลกต้องทันกัน ถ้าเรื่องโลก เราไม่ทันโลกนะ เราจะเอาประเทศชาติอย่างไร

ประเทศชาติเราต้องไปแข่งขันกับโลกนะ นายกรัฐมนตรีต้องมีไอคิวนะ ต้องมีปัญญา นะ เผลอไปเซ็นสัญญากับใครเรื่องใดเรื่องหนึ่งเดือดร้อนกันทั้งประเทศ จะเซ็นสัญญากับใครเรื่องหนึ่งมันต้องคิดหน้าคิดหลัง แล้วเวลาคิดแล้ว นโยบายๆ เวลาเซ็นสัญญาไป ธุรกิจอันหนึ่งจะต้องเสียหายไป ธุรกิจหนึ่งจะได้ประโยชน์ขึ้นมา นโยบายมันทำให้คนนั้นได้ประโยชน์ ทำให้คนนี้เสียประโยชน์ แล้วพวกใครพวกมัน ไอ้โฮ! นี่ผิดศีลอีกแล้วนะ นี่ศีล ๕ เหมือนกัน

ทีนี้พอพูดคำนี้ขึ้นไป เราจะบอกว่า เขาเรียกว่าอะไรนะ ถ้ามีสติปัญญา เราจะเข้าใจสิ่งนี้ได้ ถ้าไม่มีสติปัญญา คนมองโดยวุฒิภาวะแบบว่าคนอ่อนด้อยก็จะมองว่าเหมือนปลิ้นปล้อน

คำว่า “ปลิ้นปล้อน” อย่างหนึ่งนะ แต่ถ้าเป็นผู้มานะ เพื่อจะเอาชาติรอดนะ เพื่อผลประโยชน์ของชาติ มันก็ต้องคิด ต้องทันคน ต้องทันโลก ต้องทันของเขา เวลาเขาเจรจา เขาทั้งหลายทั้งล่อ ทั้งขูดหลุมพราง ทั้งเอาผลประโยชน์เข้าแลก ทั้งเอาอิทธิพลเข้าบีบคั้น เวลาการเจรจากันเพื่อเอาผลประโยชน์ เขาทั้งหลายทั้งล่อทั้งร้อยแปด มันต้องคิดให้รอบคอบ ได้อย่างก็เสียอย่าง มันไม่ได้ร้อยเปอร์เซ็นต์

ไอ้ที่พูดถึงว่ารับซื้อของใจร เวลารับซื้อของใจรมันเป็นเรื่องส่วนตัว แต่เราอยู่ในสังคมๆ ทีนี้มันต้องฝึกหัดหัวใจให้มันเข้มแข็งขึ้นมา ถ้าฝึกหัดหัวใจให้เราเข้มแข็งขึ้นมาเนะ เราไม่ต้องการอย่างนั้นก็ได้ มันเป็นอย่างนั้นเอามาหลอกเอามาล่อกัน เอามาหลอกมาล่อกันแล้วอิทธิพล

แต่ที่เราพูดเรื่องสัตว์ป่า เรื่องสัตว์ป่านะ ถ้าพูดถึงเราบังคับใช้แล้วทุกคนเห็นแก่ชีวิตเขา ชีวิตเรา ต่อไปเนะ มันจะดีขึ้นเรื่อยๆ ใจ

สัตว์ที่จะเป็นอาหารก็เลี้ยงในฟาร์ม สัตว์ที่เป็นอาหาร คุณ ดีแบบนี้สัตว์น้ำเขายังต้องเลี้ยงเลย เพราะว่าในธรรมชาติมันน้อยลงทั้งนั้นนะ สิ่งที่มีมันจะเป็นอาหารนะ มันก็เป็นพวกที่เลี้ยงในฟาร์ม

สิ่งที่มีมันเป็นสัตว์ป่ามันเป็นทรัพยากร มันเป็นสิ่งสภาวะแวดล้อม มันเป็นส่วนหนึ่งของสภาวะแวดล้อมต่างๆ มันทำให้เรามีอากาศที่บริสุทธิ์ มันทำให้โลกนี้น่าอยู่ ทำให้ดีขึ้น

ถ้าใครมองเห็นถึงผลถึงประโยชน์นะ ประโยชน์กับผลของวิญญูะ ประโยชน์กับสภาวะแวดล้อม ประโยชน์กับชีวิต ประโยชน์กับลูกหลาน ประโยชน์กับคนต่อไป เราช่วยกันสงวนรักษา มันไม่คิดแต่ว่ามันเป็นความจำเป็นฯ ใด ถ้ามันพัฒนาขึ้นไปได้อย่างนี้มันก็ย้อนกลับมารับซื้อของใจนี้แหละ

ถ้าจิตใจของคนมันดีขึ้นมา จิตใจของคนเห็นแก่ศีลแก่ธรรม จิตใจของคนคิดว่าจิตใจของเราเป็นสุภาพบุรุษ ใจเขาใจเรา ใครของหาย ใครโดนโจรลักมันก็เสียดายสมบัติเป็นธรรมดา เราจะไปร่วมมือ จะไปรับซื้อ จะไปอย่างไร มันจะไปซื้อทำไม

ของเราหาย ของเราหายแล้วเขาลักของเราแล้วไปขายคนอื่นละ เราคิดถึงใหม่ เราก็คิดถึงใจ ถ้าจิตใจของคนมันเป็นอย่างนี้หมดนะ ใจโจรมันลักแล้วมันก็ไม่รู้จะไปขายให้ใคร มันก็ไม่ลักของใช้ใหม่ ไม่ลักของคนอื่น คนอื่นทุกคนของก็ไม่หายใช้ใหม่ สังคมมันก็ดีขึ้นใหม่ ต่างคนต่างสะอาด ต่างคนต่างบริสุทธิ์ มันมีผลต่อเนื่องกันไปถึงสังคมนะ

ที่นี้ต่างคนต่างเห็นแก่ตัว ซื้อไม่ได้นะ ของใจซื้อไม่ได้นะ มาขายให้ฉัน เออ! ฉันรับซื้อหมดเลย คนอื่นซื้อไม่ดี คนอื่นซื้อไม่ดี แต่ฉันซื้อแล้วดี แล้วฉันจะไปขายต่อ นี่มันมีผลประโยชน์ทับซ้อน มีเบื้องหน้าเบื้องหลังใจ

ที่นี้เราจะเป็นผู้ที่สะอาดบริสุทธิ์ของเรา ต้องมีสัตย์ ถ้าคนมีศีลมีสัตย์ขึ้นมามันจะเป็นประโยชน์กับเรา ถ้าประโยชน์นะ

ฉะนั้น มันมีผิดมากผิดน้อย แต่ผิดแน่นอน ผิดแน่นอน ไม่ผิดก็อย่างที่ว่า สถานธนาบาล สถานรับจํานำ มันก็มีความผิด เพราะถ้าเขาจับใจได้ เอาของไปขายที่ไหน เอาไปจํานำไว้ เขาก็มาเอาคืน ก็เสียหายเหมือนกัน แต่ผลทางกฎหมาย ผลทางความผิด เพราะไม่มีเจตนาไปผิดใหม่ ผิด แต่ไม่มีเจตนา เพราะไม่มีเจตนาจับซื้อ เพียงแต่เขามีหน้าที่แล้วเขาเอามาจํานำ ความผิดทางอาญาไม่มี แต่ความผิดทางแพ่งมี ต้องคืนเขา ต้องให้เขาไป

ฉะนั้นบอกว่ามันมีผิดมากผิดน้อย แล้วใช้ประเภทที่ว่ามีใบสั่งเลย ใ้มันผิดแน่ๆ เลย ใ้มันสมรู้ร่วมคิด แต่ใ้รับซื้อนี่มันก็มีความผิด มีความผิดหมดละ

ฉะนั้น “รับซื้อของโจรผิดหรือไม่”

ผิด มากหรือน้อยเท่านั้น ถ้าผิดแล้วผิด ทีนี้พอมีโอกาสอย่างนี้เราถึงพูดถึงน้ำใจคน ถึงการพัฒนาของสังคม แล้วถ้าสังคมดีขึ้น ประเทศชาติเราจะดีขึ้น สังคมน่าอยู่ ประเทศชาติมันจะน่าอยู่ขึ้น ไม่ต้องอยู่กับด้วยความหวาดระแวง แต่ต้องใช้เวลา แล้วพัฒนาขึ้นให้มันดีขึ้น ให้มันเป็นสังคมชาวพุทธจริงๆ ให้มีศีลมีธรรมในสังคมของพระพุทธศาสนา เอวัง